

A 19-ik szakaszig tárgyalták a zsidójavaslatot

Pénteken folytatják a részletes vitát

Budapest, március 23. A képviselőház csütörtökön gyorsított tempóban folytatta a zsidójavaslat részletes tárgyalását. Az ülés elején Rupert Rezső a mentelmi bizottság döntése szerint megkövette a Házat. A vitát az 5. szakasszal kezdték meg, a szakaszt — amely a tisztviselőkről és az OTI-orvosok ügyeiről szól — az új módosítás miatt szerdán visszaküldték a bizottsághoz.

Az első felszólaló Peyer Károly volt. Az OTI-nál — mondotta — tizenhat százalék a zsidó orvosok száma, 2081 OTI-tisztviselő közül mindössze harminckettő, másfél százalék a zsidó vallású. Az orvosok túlnyomóan huszonöt-harminc éve teljesítenek szolgálatot. Veszedelemes utra lépünk — folytatta —, ha kimondjuk, hogy a magánjogi szerződések is semmivé lesznek.

Bródy Ernő: Ezzel a módosított szakasszal megint minden szerződés szentsége — mondotta. Mi lesz ezekkel a szerencsétlen, kenyerüktől megfosztott orvosokkal.

Kéthly Anna: Tegnap kiderült, hogy a Felvidék visszacsatolása után számolni kell orvoshiánnyal. Ezt a belügyi államtitkár ar állapította meg.

Apponyi György gróf szólalt fel ezután. A javaslat 2. szakaszában elismertük a frontharcosok érdemeit, a következő szakaszoknál azután egyenként visszavonjuk a tűzharcosoknak nyújtott kivételezést. Ha jó volt valamelyik tűzharcos arra, hogy a harcúterén századot vezéreljen, legyen joga arra is, hogy díjnak lehessen.

Szalay László a vita bezárását javasolta. Ezután Antal István államtitkár az igazságügyminiszter nevében válaszolt a felszólalásokra.

— Azért mutatkozott szükség a módosításnak — mondotta —, mert az OTI- és MABI-orvosok nem közalkalmazottak, tehát nem esnének a zsidótörvény hatálya alá. Vissza kell utasítani Peyer Károlynak azt a beállítását, minthogyha ez a módosítás kizárólag hosszadalmas szándék következménye volna. A Társadalombiztosító Intézeteknél alkalmazott orvosok olyan rendkívüli jogokat gyakorolnak a munkásság életviszonyainak alakítása tekintetében, hogy a zsidótörvényt rájuk is ki kell terjeszteni.

Ezután áttértek

A 13. SZAKASZ

tárgyalására, amely kimondja, hogy a közszállítást zsidóknak 1939. és 1940-ben 20, 1941-42-ben 10 és 1943-tól kezdve 6 százalék erejéig lehet odaítélni.

Rupert Rezső azt hangoztatta, hogy a szakasz életbeléptetésének a közszállítások megdrágítása lesz a következménye.

Drózy Győző: Egyedülálló jelenség a jogalkotásban, hogy vállalatoknak, intézményeknek vallást kelljen választaniuk.

Payr Hugó: Ez a szakasz kizárja a zsidókat a szabad versenytől és ezzel iskolapéldáját statálja annak, hogy ez a törvény a keresztény magyar társadalomnak kárára van. Egy új Korányi nem gyógyíthat majd meg ezer és ezer keresztényt és nem nevelhet ezer és ezer keresztény orvost.

Ezután Antal István államtitkár szólalt fel. Tiltakozik az ellen, mintha nem lennének tisztességes keresztény szállítók a közszállításoknál. Reflektálnom kell Apponyi György egy közbeszólására, amely szerint ezzel a szakasszal mi egy erkölcstelen strómann-rendszert vezetünk be. Ez ellen tiltakozunk és egy külön szakasz a legszigorubb büntetéssel sújtja a strómann-rendszert. Annak megcáfolására, hogy ez a javaslat megfosztja a zsidókat életlehetőségüktől, itt vannak a kezében azok a pontok, amelyek igazolják, hogy a méltányos zsidóérdekek érvényesülésének milyen lehetőségei vannak és milyen humánus ez a javaslat.

A Ház többsége ezután elfogadta a szakaszt.

A 14. SZAKASZ

az iparigazolványokról intézkedik. Payr Hugó nem érti, mi a cél a szakasszal, mert a törvény szelleme az intellektuális pályákat akarja a zsidóktól felszabadítani? Ha ez így van, miért nem adnak módot a zsidóknak arra, hogy ipari pályákra mehessenek. Az apa iparát nem folytathatja a fiú, a szülők nem vehetik be gyermekeiket vállalatukba és sokszáz keresztény ember is kenyértelenné válik. Nem lehet a törvény célja, hogy zsidó kisiparosok vagy gyárosok likvidálják üzemeiket.

Apponyi György gróf indítványozta, hogy az iparendelvények százalékos megoszlása az egyes községek zsidó lakosságának számarányához igazodjon.

A jobboldalon állandó közbeszólások hangzanak el, mire Apponyi ezeket mondotta:

— Méltóztassanak jelenlegi felszólalásomat e javaslat tárgyalása során az utolsónak tekinteni, mert komoly tárgyalás itt lehetetlen. Objektív hangon előadott és magyar meggyőződésből fakadó beszéd csak falrahányt borsó.

Vázsonyi János: A vita teljesen elméleti jellegű, mert az a helyzet, hogy zsidóvallású magyar iparendelvényt már egy éve nem kaphat.

Antal István igazságügyi államtitkár válaszolt a felszólalásokra, majd

a mezőgazdasági és erdőgazdasági ingatlanok szerzéséről szóló 13. szakaszt

fogadta el a Ház.

Az ülést délután fél 3 órakor folytatták a 16. szakasz vitájával, amely a mezőgazdasági ingatlanokról szól.

Dulin Jenő, Vázsonyi, Rupert felszólalására Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter válaszolt. A szakaszt elfogadták.

A 17. SZAKASZNA

Makkai János előadó terjesztett be módosító indítványt.

Vitéz Shvoy Kálmán dr. kérte, hogy azokat a zsidókat, akik állásban vannak, magasabb kintetetésűk van, legalább 75 százalékos hadirokantak, vegyék ki a szakasz rendelkezései alól.

Fellner Pál attól tart, hogy a szakasz nagy gazdasági zavarokat fog előidézni. Kéthly Anna szerint a javaslat az ipar ellen irányul, idegen célokra készül.

Tasnádi Tagy András igazságügyminiszter tiltakozik az ellen, hogy gazdasági zavar és megrendülés lesz.

A Ház a szakaszt az előadó módosításával fogadta el.

A 18. SZAKASZ

tárgyalásánál Hunyadi-Vas Gergely szerint nagyon helyes, hogy a bizományi üzletekben is le szállítják az arányszámot 12 százalékra.

Dulin Jenő, Payr Hugó, Megay-Meissner Károly felszólalása után Szalay László indítványozta a vita bezárását.

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter felszólalása után a szakaszt elfogadták.

A 19. SZAKASZHOZ,

amely kimondja, hogy munkásegyletek vezetőségének zsidó tagja nem lehet. Kéthly Anna, Farkas István, Fábrián Béla, Malasits Géza szólalt fel.

Pálffy-Daun József gróf a vita bezárását kérte.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ Rt.

ZEGED, CSEKONICS és KISS UCCA SAROK

Házilatlási fémáru

Lapos, vagy félgömbölyű reszelő	—18
Cukorszóró	—18
Litografált dohány dózni	—18
Litografált hamutál	—18
Tölcsér 8 cm-es	—22
Nyeles teaszűrő	—24
Asztali szappantartó	—24
Teatojás	—24
Rugós habverő	—24
Suroló fémcsutak	—24
Vasalótalp	—24
Gömbölyű reszelő	—28
Tejszűrő	—38
Hagymaszelő	—48
Nyeles galuskaszaggató	—58
Püspökkenyér sütő 25 cm-es	—58
Express galuska szaggató	—58
Kuglófsütő cső nélkül	—68
Litografált fűszer doboz 6 db	—68
Tortasütő 19 cm-es	—78
Özgerinc sütő 27 cm-es	—78
Tepsi 30×20 cm-es	—78

A Ház a szakaszt eredeti szövegezésben fogadta el.

Darányi Kálmán elnök ezután napirendi indítványt tett, hogy pénteken délelőtt folytassák a javaslat részletes vitáját.

Az ülés hat órakor ért véget.

LV. Henrik reussi herceg előadása az egyetemen

(A Délmagyarország munkatársától.) Érdekes vendége volt csütörtökön a szegedi egyetemnek. Reuss Henrik herceg, a német színházkultúra egyik kiváló szakértője érkezett Szegedre, hogy az Egyetem Barátainak Egyesületében előadást tartson. Az egyetem bölcsészeti kara délből ebédet adott a vendég tiszteletére a Körösi-csárdában. Délután tartotta meg LV. Henrik reussi herceg előadását a német színházkultúra fejlődéséről. Az egyetemi aula megtelt előkelő közönséggel, vitéz Mérey László altábornagy, hadtestparancsnok vezetésével nagy számban vonult fel a tisztikar.

Az előadást Ereky István dr. rektor nyitotta meg, aki ismertette a reussi herceg tevékenységét. Utalt arra, hogy LV. Henrik herceg a Német Birodalom egyik legnagyobb dramaturgiai szakértője, aki maga is színházat igazgat és színházának 150 éves jubileumán egy ünnepi estét a magyar zenének szentelt.

Reuss Henrik előadásában idézte Hitler egyik mondatát, amely szerint az a fa veti a legnagyobb árnyékot, amely legmélyebben és legszétágazóbban gyökerezik saját földjében. Csak az a nemzet tudja értékelni más nemzetek kulturáját is — mondotta —, amelyik elsősorban nemzeti kultúra fejlesztésére törekszik. A nemzeti zene legkiválóbb művészei közé sorolta Liszt Ferencet, aki — mint mondotta —, bár német származású volt és német földön élt, mégis szívében magyar volt és magyar muzsikát írt. Ezután ismertette Németország mai színházi életét statisztikai adatokkal tarkítva, ennek keretében sajtó szűkebb hazájának, a thüringiai Gera városának színházi viszonyait.

Az előadásért Ereky István dr. rektor német nyelven mondott köszönetet. LV. Henrik reussi herceg este meglátogatta a színházat és a technikai berendezést tanulmányozta, majd egy felvonást végignézett a „Trafikos Erzsike” című operettből.

Az olvasó rovála

—oOo—

Nem szedték belépődíjat az ujszöregi márciusi ünnepségen

Igentisztelt Főszerkesztő Ur!

Becsés lapjuk keddi számában „Az olvasó rovála” alatt cikk jelent meg „Márciusi ünnepség belépődíjjal” címmel. Erre válaszul, mint az ujszöregi körhelyiség elnökének, a következő s kérem Főszerkesztő Urat, sziveskedjék ezt becsés lapjában közzé is tenni.

1. Tény az, hogy az ujszöregi iskola márciusi ünnepségét a körhelyiségben rendezte meg és pedig azon oknál fogva, mert a kulturház sokkal nagyobb az iskola terménél, és az érdeklődők kényelmesen elférnek, nincsenek kitéve annak — miként ez a múltban elő is fordult —, hogy a teremben nem férnek el.

2. Nem felel meg az az állítás, hogy belépődíj megfizetésére szolgáltattuk fel a közönséget, hanem csupán önkéntes adományra. Így történt ez a múlt évben is, amikor az ünnepséget az iskolában tartották meg, mert a kulturház még nem volt készen.

3. Valótlan az az állítás, hogy aki nem adott tetszése szerinti adományt, azt az ünnepségről kitiltották.

4. Az aláírók, akik állandóan a kör ellen csúnyálják a hangulatot, arról miért nem emlékeztek meg eddig, hogy a kör Mikuláskor és karácsonykor is igen szép ünnepséget rendezett s mindkét alkalommal 125—125 gyermeket vendéglát meg tartalmas cukorka stb. csomagokkal.

5. Végül még csak azt kívánom megjegyezni, hogy az aláírók bizonyára azért haragszanak, mert ők bizonyos oknál fogva nem lehetnek a kör tagjai.

Mély tisztelettel: Szalay József körelnök.